

§3. TÍCH CỦA VECTƠ VỚI MỘT SỐ

A. CÁC KIẾN THỨC CẦN NHỚ

1. Định nghĩa *tích của vectơ với một số*. Cho số k và vectơ $\vec{a}$, dựng được vectơ $k\vec{a}$.
2. Các tính chất của phép nhân vectơ với một số : Với hai vectơ $\vec{a}, \vec{b}$ tuỳ ý và với mọi số $k, h \in \mathbb{R}$ ta có :
  - $k(\vec{a} + \vec{b}) = k\vec{a} + k\vec{b}$;
  - $(h+k)\vec{a} = h\vec{a} + k\vec{a}$;
  - $h(k\vec{a}) = (hk)\vec{a}$;
  - $1.\vec{a} = \vec{a}$; $(-1)\vec{a} = -\vec{a}$; $0.\vec{a} = \vec{0}$; $k.\vec{0} = \vec{0}$.
3. Hai vectơ $\vec{a}, \vec{b}$ với $\vec{b} \neq \vec{0}$ cùng phương khi và chỉ khi có số k để $\vec{a} = k\vec{b}$. Cho hai vectơ $\vec{a}$ và $\vec{b}$ cùng phương, $\vec{b} \neq \vec{0}$. Ta luôn tìm được số k để $\vec{a} = k\vec{b}$ và khi đó số k tìm được là duy nhất.
4. Áp dụng :
  - Ba điểm phân biệt A, B, C thẳng hàng $\Leftrightarrow \overrightarrow{AB} = k\overrightarrow{AC}$, với số k xác định.
  - I là trung điểm của đoạn thẳng $AB \Leftrightarrow \overrightarrow{MA} + \overrightarrow{MB} = 2\overrightarrow{MI}, \forall M$.
  - G là trọng tâm của tam giác $ABC \Leftrightarrow \overrightarrow{MA} + \overrightarrow{MB} + \overrightarrow{MC} = 3\overrightarrow{MG}, \forall M$.
5. Cho hai vectơ $\vec{a}, \vec{b}$ không cùng phương và $\vec{x}$ là một vectơ tuỳ ý. Bao giờ cũng tìm được cặp số h và k duy nhất sao cho $\vec{x} = h\vec{a} + k\vec{b}$.

B. DẠNG TOÁN CƠ BẢN

VĂN ĐỀ 1

Xác định vectơ $k\vec{a}$

1. Phương pháp

Dựa vào định nghĩa vectơ $k\vec{a}$.

- $|k\vec{a}| = |k||\vec{a}|$

Nếu $k > 0$, $k\vec{a}$ và $\vec{a}$ cùng hướng ;

Nếu $k < 0$, $k\vec{a}$ và $\vec{a}$ ngược hướng.

- $k \cdot \vec{0} = \vec{0}$, $0 \cdot \vec{a} = \vec{0}$, $0 \cdot \vec{0} = \vec{0}$.

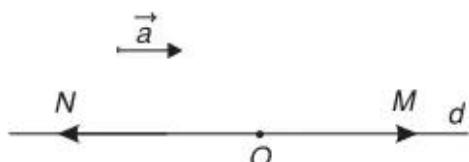
- $1 \cdot \vec{a} = \vec{a}$, $(-1) \cdot \vec{a} = -\vec{a}$.

2. Các ví dụ

Ví dụ 1. Cho $\vec{a} = \overrightarrow{AB}$ và điểm O . Xác định hai điểm M và N sao cho $\overrightarrow{OM} = 3\vec{a}$, $\overrightarrow{ON} = -4\vec{a}$.

GIẢI

Vẽ đường thẳng d đi qua O và song song với giá của $\vec{a}$. (Nếu O thuộc giá của $\vec{a}$ thì d là giá của $\vec{a}$) (h.1.18).

Hình 1.18

Trên d lấy điểm M sao cho $OM = 3|\vec{a}|$, $\overrightarrow{OM}$ và $\vec{a}$ cùng hướng khi đó $\overrightarrow{OM} = 3\vec{a}$. Lấy điểm N trên d sao cho $ON = 4|\vec{a}|$, $\overrightarrow{ON}$ và $\vec{a}$ ngược hướng, khi đó $\overrightarrow{ON} = -4\vec{a}$.

Ví dụ 2. Cho đoạn thẳng AB và M là một điểm trên đoạn AB sao cho $AM = \frac{1}{5}AB$. Tìm số k trong các đẳng thức sau :

a) $\overrightarrow{AM} = k\overrightarrow{AB}$;   b) $\overrightarrow{MA} = k\overrightarrow{MB}$;   c) $\overrightarrow{MA} = k\overrightarrow{AB}$.

GIẢI

(Xem h.1.19)

Hình 1.19

a) $\overrightarrow{AM} = k\overrightarrow{AB} \Rightarrow |k| = \frac{AM}{AB} = \frac{1}{5}$. Vì $\overrightarrow{AM}$ và $\overrightarrow{AB}$ cùng hướng nên $k = \frac{1}{5}$.

b) $\overrightarrow{MA} = k\overrightarrow{MB} \Rightarrow |k| = \frac{MA}{MB} = \frac{1}{4}$. Vì $\overrightarrow{MA}$ và $\overrightarrow{MB}$ ngược hướng nên $k = -\frac{1}{4}$.

c) $\overrightarrow{MA} = k\overrightarrow{AB} \Rightarrow |k| = \frac{MA}{AB} = \frac{1}{5}$. Vì $\overrightarrow{MA}$ và $\overrightarrow{AB}$ ngược hướng nên $k = -\frac{1}{5}$.

Ví dụ 3. a) Chứng minh vectơ đối của vectơ $5\vec{a}$ là $(-5)\vec{a}$.

b) Tìm vectơ đối của các vectơ $2\vec{a} + 3\vec{b}$, $\vec{a} - 2\vec{b}$.

GIẢI

$$a) -(5\vec{a}) = (-1).(5\vec{a}) = ((-1)5).\vec{a} = (-5).\vec{a}$$

$$b) -(2\vec{a} + 3\vec{b}) = (-1).(2\vec{a} + 3\vec{b}) = (-1).(2\vec{a}) + (-1).(3\vec{b}) \\ = (-2).\vec{a} + (-3).\vec{b} = -2\vec{a} - 3\vec{b}.$$

$$-(\vec{a} - 2\vec{b}) = (-1).(\vec{a} - 2\vec{b}) = (-1).\vec{a} + 2.\vec{b} = -\vec{a} + 2\vec{b}.$$

VẤN đề 2

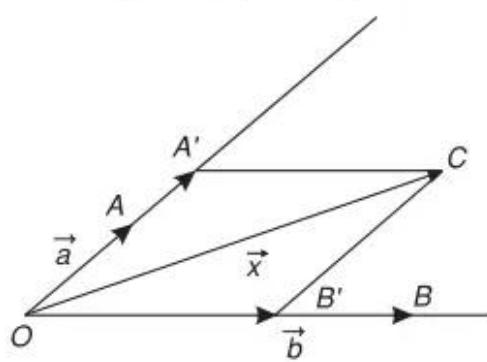
Phân tích (biểu thị) một vectơ theo hai vectơ không cùng phương

1. Phương pháp

a) Để phân tích vectơ $\vec{x} = \overrightarrow{OC}$ theo hai vectơ không cùng phương $\vec{a} = \overrightarrow{OA}$, $\vec{b} = \overrightarrow{OB}$ ta làm như sau :

- Vẽ hình bình hành $OA'CB'$ có hai đỉnh O, C và hai cạnh OA' và OB' lần lượt nằm trên hai giá của $\overrightarrow{OA}, \overrightarrow{OB}$ (h.1.20).

Ta có $\vec{x} = \overrightarrow{OA'} + \overrightarrow{OB'}$.

Hình 1.20

- Xác định số h để $\overrightarrow{OA'} = h\overrightarrow{OA}$.

Xác định số k để $\overrightarrow{OB'} = k\overrightarrow{OB}$.

Khi đó $\vec{x} = \vec{ha} + \vec{kb}$.

b) Có thể sử dụng linh hoạt các công thức sau :

- $\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{OB} - \overrightarrow{OA}$, với ba điểm O, A, B bất kì ;
- $\overrightarrow{AC} = \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AD}$ nếu tứ giác $ABCD$ là hình hành.

2. Các ví dụ

Ví dụ 1. Cho tam giác ABC có trọng tâm G . Cho các điểm D, E, F lần lượt là trung điểm của các cạnh BC, CA, AB và I là giao điểm của AD và EF . Đặt $\vec{u} = \overrightarrow{AE}$, $\vec{v} = \overrightarrow{AF}$. Hãy phân tích các vectơ $\overrightarrow{AI}, \overrightarrow{AG}, \overrightarrow{DE}, \overrightarrow{DC}$ theo hai vectơ $\vec{u}, \vec{v}$.

GIẢI

Vì tứ giác $AEDF$ là hình bình hành nên $\overrightarrow{AD} = \overrightarrow{AE} + \overrightarrow{AF} = \vec{u} + \vec{v}$ và $\overrightarrow{AI} = \frac{1}{2}\overrightarrow{AD}$ (h.1.21).

$$\text{Vậy } \overrightarrow{AI} = \frac{1}{2}(\vec{u} + \vec{v}) = \frac{1}{2}\vec{u} + \frac{1}{2}\vec{v}.$$

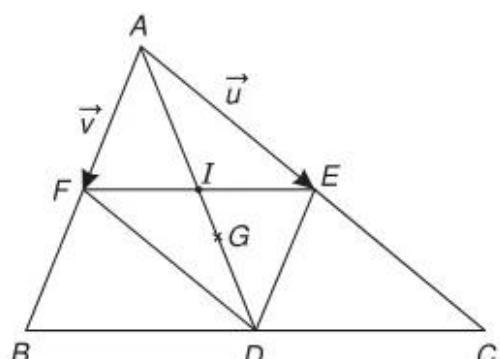
$$\overrightarrow{AG} = \frac{2}{3}\overrightarrow{AD} = \frac{2}{3}(\vec{u} + \vec{v}) = \frac{2}{3}\vec{u} + \frac{2}{3}\vec{v}$$

$$\overrightarrow{DE} = \overrightarrow{FA} = -\overrightarrow{AF},$$

$$\text{vậy } \overrightarrow{DE} = (-1)\vec{v} + 0\vec{u}.$$

$$\overrightarrow{DC} = \overrightarrow{FE} = \overrightarrow{AE} - \overrightarrow{AF},$$

$$\text{vậy } \overrightarrow{DC} = \vec{u} - \vec{v}.$$

Hình 1.21

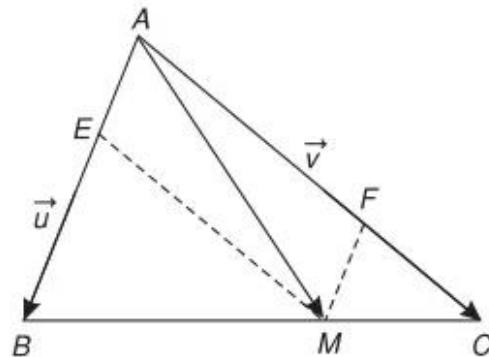
Ví dụ 2. Cho tam giác ABC . Điểm M trên cạnh BC sao cho $MB = 2MC$. Hãy phân tích vectơ $\overrightarrow{AM}$ theo hai vectơ $\vec{u} = \overrightarrow{AB}, \vec{v} = \overrightarrow{AC}$.

GIẢI

Ta có

$$\begin{aligned}\overrightarrow{AM} &= \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BM} = \overrightarrow{AB} + \frac{2}{3} \overrightarrow{BC} \\ &= \overrightarrow{AB} + \frac{2}{3} (\overrightarrow{AC} - \overrightarrow{AB}) \\ &= \frac{1}{3} \overrightarrow{AB} + \frac{2}{3} \overrightarrow{AC}.\end{aligned}$$

Vậy $\overrightarrow{AM} = \frac{1}{3} \vec{u} + \frac{2}{3} \vec{v}$ (h.1.22).

Hình 1.22

- Ta có thể giải bài toán bằng cách dùng định lí Ta-lết như sau :

Kẻ $ME \parallel AC$ và $MF \parallel AB$, ta có $\overrightarrow{AM} = \overrightarrow{AE} + \overrightarrow{AF}$. Theo định lí Ta-lết $AE = \frac{1}{3} AB$, $AF = \frac{2}{3} AC$. Do đó $\overrightarrow{AE} = \frac{1}{3} \overrightarrow{AB} = \frac{1}{3} \vec{u}$, $\overrightarrow{AF} = \frac{2}{3} \overrightarrow{AC} = \frac{2}{3} \vec{v}$.

Vậy $\overrightarrow{AM} = \frac{1}{3} \vec{u} + \frac{2}{3} \vec{v}$.

VẤN đề 3

Chứng minh ba điểm thẳng hàng, hai đường thẳng song song

1. Phương pháp

Dựa vào các khẳng định sau :

- Ba điểm phân biệt A, B, C thẳng hàng $\Leftrightarrow \overrightarrow{AB}$ và $\overrightarrow{AC}$ cùng phương $\Leftrightarrow \overrightarrow{AB} = k \overrightarrow{AC}$.
- Nếu $\overrightarrow{AB} = k \overrightarrow{CD}$ và hai đường thẳng AB và CD phân biệt thì $AB \parallel CD$.

2. Các ví dụ

Ví dụ 1. Cho tam giác ABC có trung tuyến AM . Gọi I là trung điểm của AM và K là điểm trên cạnh AC sao cho $AK = \frac{1}{3} AC$. Chứng minh ba điểm B, I, K thẳng hàng.

GIẢI

Đặt $\vec{u} = \overrightarrow{BA}$, $\vec{v} = \overrightarrow{BC}$ (h.1.23).

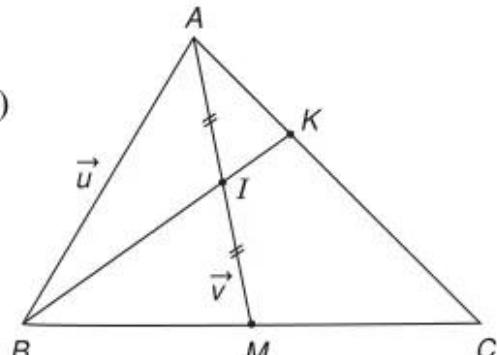
Ta phân tích $\overrightarrow{BK}$ và $\overrightarrow{BI}$ theo $\vec{u}, \vec{v}$.

$$\overrightarrow{BK} = \overrightarrow{BA} + \overrightarrow{AK} = \vec{u} + \frac{1}{3} \overrightarrow{AC} = \vec{u} + \frac{1}{3} (\overrightarrow{BC} - \overrightarrow{BA})$$

$$= \vec{u} + \frac{1}{3} (\vec{v} - \vec{u}) = \frac{2}{3} \vec{u} + \frac{1}{3} \vec{v} \quad (1)$$

$$\overrightarrow{BI} = \frac{1}{2} (\overrightarrow{BA} + \overrightarrow{BM})$$

$$= \frac{1}{2} (\vec{u} + \frac{1}{2} \vec{v}) = \frac{1}{2} \vec{u} + \frac{1}{4} \vec{v}. \quad (2)$$

Hình 1.23

Từ (1) và (2) suy ra $2\vec{u} + \vec{v} = 3\overrightarrow{BK}$, $2\vec{u} + \vec{v} = 4\overrightarrow{BI}$.

Vậy $3\overrightarrow{BK} = 4\overrightarrow{BI}$ hay $\overrightarrow{BK} = \frac{4}{3}\overrightarrow{BI}$. Do đó ba điểm B, I, K thẳng hàng.

Ví dụ 2. Cho tam giác ABC . Hai điểm M, N được xác định bởi các hệ thức: $\overrightarrow{BC} + \overrightarrow{MA} = \vec{0}$, $\overrightarrow{AB} - \overrightarrow{NA} - 3\overrightarrow{AC} = \vec{0}$. Chứng minh $MN // AC$.

GIẢI

Ta có $\overrightarrow{BC} + \overrightarrow{MA} + \overrightarrow{AB} - \overrightarrow{NA} - 3\overrightarrow{AC} = \vec{0}$,

hay $(\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BC}) + (\overrightarrow{MA} + \overrightarrow{AN}) - 3\overrightarrow{AC} = \vec{0}$

$$\overrightarrow{AC} + \overrightarrow{MN} - 3\overrightarrow{AC} = \vec{0}$$

$$\overrightarrow{MN} = 2\overrightarrow{AC}.$$

Vậy $\overrightarrow{MN}$ cùng phương với $\overrightarrow{AC}$.

Theo giả thiết ta có $\overrightarrow{BC} = \overrightarrow{AM}$, mà A, B, C không thẳng hàng nên bốn điểm A, B, C, M là một hình bình hành.

Từ đó suy ra M không thuộc đường thẳng AC và $MN // AC$.

VẤN đề 4

Chứng minh các đẳng thức vectơ có chứa tích của vectơ với một số

1. Phương pháp

- Sử dụng tính chất tích của vectơ với một số.
- Sử dụng các tính chất của : ba điểm thẳng hàng, trung điểm của một đoạn thẳng, trọng tâm của tam giác.

2. Các ví dụ

Ví dụ 1. Gọi M và N lần lượt là trung điểm của hai đoạn thẳng AB và CD .

Chứng minh rằng $2\overrightarrow{MN} = \overrightarrow{AC} + \overrightarrow{BD}$.

GIẢI

Vì N là trung điểm của đoạn thẳng CD nên $2\overrightarrow{MN} = \overrightarrow{MC} + \overrightarrow{MD}$.

Mặt khác $\overrightarrow{MC} = \overrightarrow{MA} + \overrightarrow{AC}$, $\overrightarrow{MD} = \overrightarrow{MB} + \overrightarrow{BD}$ nên

$$\begin{aligned}\overrightarrow{MC} + \overrightarrow{MD} &= \overrightarrow{MA} + \overrightarrow{AC} + \overrightarrow{MB} + \overrightarrow{BD} = \overrightarrow{AC} + \overrightarrow{BD} + (\overrightarrow{MA} + \overrightarrow{MB}) \\ &= \overrightarrow{AC} + \overrightarrow{BD} \quad (\text{vì } M \text{ là trung điểm của } AB).\end{aligned}$$

Vậy $2\overrightarrow{MN} = \overrightarrow{AC} + \overrightarrow{BD}$.

Ví dụ 2. Cho hình bình hành $ABCD$. Chứng minh rằng

$$\overrightarrow{AB} + 2\overrightarrow{AC} + \overrightarrow{AD} = 3\overrightarrow{AC}.$$

GIẢI

Vì $ABCD$ là hình bình hành nên $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AD} = \overrightarrow{AC}$. Do đó

$$\overrightarrow{AB} + 2\overrightarrow{AC} + \overrightarrow{AD} = (\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AD}) + 2\overrightarrow{AC} = \overrightarrow{AC} + 2\overrightarrow{AC} = 3\overrightarrow{AC}.$$

Ví dụ 3. Chứng minh rằng nếu G và G' lần lượt là trọng tâm của hai tam giác ABC và $A'B'C'$ thì $3\overrightarrow{GG'} = \overrightarrow{AA'} + \overrightarrow{BB'} + \overrightarrow{CC'}$.

GIẢI

Vì G' là trọng tâm của tam giác $A'B'C'$ nên

$$3\overrightarrow{GG'} = \overrightarrow{GA'} + \overrightarrow{GB'} + \overrightarrow{GC'}. \quad (1)$$

Hơn nữa $\overrightarrow{GA'} = \overrightarrow{GA} + \overrightarrow{AA'}$
 $\overrightarrow{GB'} = \overrightarrow{GB} + \overrightarrow{BB'}$
 $\overrightarrow{GC'} = \overrightarrow{GC} + \overrightarrow{CC'}.$

Cộng từng vế ba đẳng thức trên và vì $\overrightarrow{GA} + \overrightarrow{GB} + \overrightarrow{GC} = \vec{0}$ nên

$$\overrightarrow{GA'} + \overrightarrow{GB'} + \overrightarrow{GC'} = \overrightarrow{AA'} + \overrightarrow{BB'} + \overrightarrow{CC'}. \quad (2)$$

Từ (1) và (2) suy ra $3\overrightarrow{GG'} = \overrightarrow{AA'} + \overrightarrow{BB'} + \overrightarrow{CC'}.$

- Có thể chứng minh như sau

Ta có $\overrightarrow{GG'} = \overrightarrow{GA} + \overrightarrow{AA'} + \overrightarrow{A'G'}$
 $\overrightarrow{GG'} = \overrightarrow{GB} + \overrightarrow{BB'} + \overrightarrow{B'G'}$
 $\overrightarrow{GG'} = \overrightarrow{GC} + \overrightarrow{CC'} + \overrightarrow{C'G'}.$

Cộng từng vế của ba đẳng thức trên và sử dụng điều kiện của trọng tâm tam giác ta suy ra điều cần chứng minh.

VẤN đề 5

Xác định vị trí của một điểm nhờ đẳng thức vectơ

1. Phương pháp

Sử dụng các khẳng định và các công thức sau :

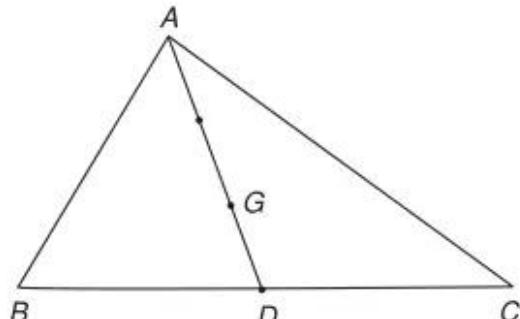
- $\overrightarrow{AB} = \vec{0} \Leftrightarrow A \equiv B ;$
- Cho điểm A và cho $\vec{a}$. Có duy nhất điểm M sao cho $\overrightarrow{AM} = \vec{a} ;$
- $\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{AC} \Leftrightarrow B \equiv C, \overrightarrow{A_1B} = \overrightarrow{AB} \Leftrightarrow A_1 \equiv A.$

2. Các ví dụ

Ví dụ 1. Cho tam giác ABC có D là trung điểm của BC . Xác định vị trí của điểm G biết $\overrightarrow{AG} = 2\overrightarrow{GD}.$

GIẢI

Từ $\overrightarrow{AG} = 2\overrightarrow{GD}$, suy ra ba điểm A, G, D thẳng hàng, $AG = 2GD$ và điểm G ở giữa A và D . Vậy G là trọng tâm của tam giác ABC (h.1.24).

Hình 1.24

Ví dụ 2. Cho hai điểm A và B . Tìm điểm I sao cho $\overrightarrow{IA} + 2\overrightarrow{IB} = \vec{0}$.

GIẢI

$$\overrightarrow{IA} + 2\overrightarrow{IB} = \vec{0} \Leftrightarrow \overrightarrow{IA} = -2\overrightarrow{IB}.$$

Từ đó suy ra $|\overrightarrow{IA}| = |-2\overrightarrow{IB}|$ hay $IA = 2IB$, $\overrightarrow{IA}$ và $\overrightarrow{IB}$ ngược hướng (h.1.25).

Hình 1.25

Vậy I là điểm thuộc đoạn AB mà $IB = \frac{1}{3}AB$.

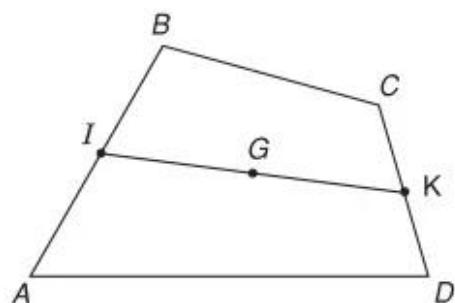
Ví dụ 3. Cho tứ giác $ABCD$. Xác định vị trí điểm G sao cho

$$\overrightarrow{GA} + \overrightarrow{GB} + \overrightarrow{GC} + \overrightarrow{GD} = \vec{0}.$$

GIẢI

Ta có $\overrightarrow{GA} + \overrightarrow{GB} = 2\overrightarrow{GI}$, trong đó I là trung điểm của AB và $\overrightarrow{GC} + \overrightarrow{GD} = 2\overrightarrow{GK}$, trong đó K là trung điểm của CD . Vậy theo giả thiết ta có $2\overrightarrow{GI} + 2\overrightarrow{GK} = \vec{0}$ hay $\overrightarrow{GI} + \overrightarrow{GK} = \vec{0}$ (h.1.26).

Do đó G là trung điểm của đoạn thẳng IK .

Hình 1.26

C. CÂU HỎI VÀ BÀI TẬP

1.20. Tìm giá trị của m sao cho $\vec{a} = m\vec{b}$ trong các trường hợp sau :

- a) $\vec{a} = \vec{b} \neq \vec{0}$;
- b) $\vec{a} = -\vec{b}$ và $\vec{a} \neq \vec{0}$;
- c) $\vec{a}, \vec{b}$ cùng hướng và $|\vec{a}| = 20$, $|\vec{b}| = 5$;
- d) $\vec{a}, \vec{b}$ ngược hướng và $|\vec{a}| = 5$, $|\vec{b}| = 15$;
- e) $\vec{a} = \vec{0}, \vec{b} \neq \vec{0}$;
- g) $\vec{a} \neq \vec{0}, \vec{b} = \vec{0}$;
- h) $\vec{a} = \vec{0}, \vec{b} = \vec{0}$.

1.21. Chứng minh rằng :

- a) Nếu $\vec{a} = \vec{b}$ thì $m\vec{a} = m\vec{b}$;
- b) $m\vec{a} = m\vec{b}$ và $m \neq 0$ thì $\vec{a} = \vec{b}$;
- c) Nếu $m\vec{a} = n\vec{a}$ và $\vec{a} \neq \vec{0}$ thì $m = n$.

1.22. Chứng minh rằng tổng của n vectơ $\vec{a}$ bằng $n\vec{a}$ (n là số nguyên dương).

1.23. Cho tam giác ABC . Chứng minh rằng nếu $\overrightarrow{GA} + \overrightarrow{GB} + \overrightarrow{GC} = \vec{0}$ thì G là trọng tâm của tam giác ABC .

1.24. Cho hai tam giác ABC và $A'B'C'$. Chứng minh rằng nếu $\overrightarrow{AA'} + \overrightarrow{BB'} + \overrightarrow{CC'} = \vec{0}$ thì hai tam giác đó có cùng trọng tâm.

1.25. Cho hai vectơ không cùng phương $\vec{a}$ và $\vec{b}$. Dựng các vectơ :

- a) $2\vec{a} + \vec{b}$;
- b) $\vec{a} - 2\vec{b}$;
- c) $-\vec{a} + \frac{1}{2}\vec{b}$.

1.26. Cho lục giác đều $ABCDEF$ tâm O có cạnh a .

a) Phân tích vectơ $\overrightarrow{AD}$ theo hai vectơ $\overrightarrow{AB}$ và $\overrightarrow{AF}$.

b) Tính độ dài của vectơ $\frac{1}{2}\overrightarrow{AB} + \frac{1}{2}\overrightarrow{BC}$ theo a .

1.27. Cho tam giác ABC có trung tuyến $\overrightarrow{AM}$ (M là trung điểm của BC). Phân tích vectơ $\overrightarrow{AM}$ theo hai vectơ $\overrightarrow{AB}$ và $\overrightarrow{AC}$.

- 1.28.** Cho tam giác ABC . Gọi M là trung điểm của AB và N là một điểm trên cạnh AC sao cho $NA = 2NC$. Gọi K là trung điểm của MN .

Phân tích vectơ $\overrightarrow{AK}$ theo $\overrightarrow{AB}$ và $\overrightarrow{AC}$.

- 1.29.** Cho tam giác ABC . Dựng $\overrightarrow{AB'} = \overrightarrow{BC}$, $\overrightarrow{CA'} = \overrightarrow{AB}$ và $\overrightarrow{BC'} = \overrightarrow{CA}$.

a) Chứng minh rằng A là trung điểm của $B'C'$.

b) Chứng minh các đường thẳng AA' , BB' và CC' đồng quy.

- 1.30.** Cho tam giác ABC . Điểm I trên cạnh AC sao cho $CI = \frac{1}{4}CA$, J là điểm mà

$$\overrightarrow{BJ} = \frac{1}{2}\overrightarrow{AC} - \frac{2}{3}\overrightarrow{AB}.$$

a) Chứng minh $\overrightarrow{BI} = \frac{3}{4}\overrightarrow{AC} - \overrightarrow{AB}$.

b) Chứng minh B, I, J thẳng hàng.

c) Hãy dựng điểm J thoả mãn điều kiện đề bài.

- 1.31.** Cho hình bình hành $ABCD$ có O là giao điểm của hai đường chéo. Chứng minh rằng với điểm M bất kì ta có $\overrightarrow{MA} + \overrightarrow{MB} + \overrightarrow{MC} + \overrightarrow{MD} = 4\overrightarrow{MO}$.

- 1.32.** Cho tứ giác $ABCD$. Gọi I và J lần lượt là trung điểm của hai đường chéo AC và BD . Chứng minh $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{CD} = 2\overrightarrow{IJ}$.

- 1.33.** Cho tứ giác $ABCD$. Các điểm M, N, P và Q lần lượt là trung điểm của AB, BC, CD và DA . Chứng minh rằng hai tam giác ANP và CMQ có cùng trọng tâm.

- 1.34.** Cho tam giác ABC .

a) Tìm điểm K sao cho $\overrightarrow{KA} + 2\overrightarrow{KB} = \overrightarrow{CB}$.

b) Tìm điểm M sao cho $\overrightarrow{MA} + \overrightarrow{MB} + 2\overrightarrow{MC} = \vec{0}$.

- 1.35.** Cho tam giác ABC nội tiếp trong đường tròn tâm O , H là trực tâm của tam giác, D là điểm đối xứng của A qua O .

a) Chứng minh tứ giác $HCDB$ là hình bình hành.

b) Chứng minh: $\overrightarrow{HA} + \overrightarrow{HD} = 2\overrightarrow{HO}$;

$$\overrightarrow{HA} + \overrightarrow{HB} + \overrightarrow{HC} = 2\overrightarrow{HO} ;$$

$$\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} = \overrightarrow{OH} .$$

c) Gọi G là trọng tâm tam giác ABC .

Chứng minh $\overrightarrow{OH} = 3\overrightarrow{OG}$.

Từ đó có kết luận gì về ba điểm O, H, G ?